

FECR MESCİDİ

TEVHİD VE SÜNNET MÜDAFAASI

ÇOCUKLAR İÇİN

ÂDAB VE İLMİHAL

www.fecrdergisi.com

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

1 . BÖLÜM

ÂDAB DERSLERİ

**Rasûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)
söyle buyurmuştur:**

**Allaha en yakın(hayırlısı)olan kişi en
başta selam verendir.” buyurdu.**

(Ebu Davud) edeb 133)

Müslüman akıllı ve güzel ahlaklıdır. insan ilişkilerinde mütevazı alçak gönüllü hareket eder. Sözünde de davranışlarında da doğrudur. Herkese selam verir akrabalarını ziyaret eder müslüman kardeşinin ihtiyacını karşılar komşuluk haklarını bilir güzellikleri yayar rezil davranışlarla ise savaşıır. İnsanların güzel ahlaklısı sevgili peygamberimizdir. O bizim en güzel örneğimizdir.

Allah'ı teala onun hakkında şöyle der

“ Sen elbet yüce bir ahlak üzeresin ” (Kalem 4)

“Sevgili peygamberimizde şöyle der “

Kıyamet günü bana en yakın olanınız ahlakı en güzel olanınızdır. “ ahlakı en güzel olan ise ailesine en güzel davranandır.

ANNE BABAYA HÜRMET VE ANNE BABANIN RIZASI

Anne ve babaya hürmet; onlara iyilikte bulunmak sözlerine itaat etmek ve onlara karşı hayırlı olmaktır. yüce Allah anne ve babanın konumunu aşılamayacak büyük bir konum kıldı.

Onlara hürmeti iyilikte bulunmayı onların rızasını kazandıracak amelleri yapmayı kesin olarak emretti. onlara itaati kendisine ibadetten hemen sonra zikretti.

Yüce Allah bu hususta şöyle buyuruyor

Rabbin kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi ve anne babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti” (İsra/23)

“İnsana da anne babasına iyi davranmasını emretdik annesi onu her günde biraz daha güçsüz düşerek karnında taşımıştır.

“(Lokman/14)

BÜYÜKLERE SAYGI VE KÜÇÜKLERE SEVGİ ADABI

Sevgili çocuklar

Dinimizin emri olan büyüklere saygı küçüklere sevgi bizlere emredilmiştir. Bizler de bize emredileni yapacağız eğer ihtiyaç içinde olan bir yaşlı veya büyüklerimiz bizden bir şey istedi mi onlara vermeliyiz. Küçüklerimizi koruyacak ve sevgi göstermeliyiz.

Peygamberimiz bizlere şöyle buyuruyor.”

Küçüklerimize merhamet etmeyen, büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir.”

Tirmizi –Ebu Davut adap

Örnek: Bir gün ashabı kiram peygamberimizin yanında oturuyorlardı. O sırada yaşlı bir kişinin yaklaştığı görüldü, anlaşılan peygamberle görüşmek istiyordu. Sahabeler yaşlıya yer açmakta biraz yavaş hareket edince sevgili peygamberimiz şöyle buyurdu. **küçüklerimizi sevmeyen, büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir.**

Yardımlaşma, hayatın zorunluluklarıdır. zira bir kişinin, tek başına bu hayatın yükünü taşıya bilmesi mümkün değildir.

Rasullullah şöyle buyurur:

kimin yardım gücü yetecek imkanı varsa imkanı olan yardım etsin. kimin fazlalığı varsa olmayana versin.

SOFRA ÂDABI

Genel olarak: Dinimiz gıda konusunda israfa ve cimriliğe varmayan bir anlayış ve sistem öngörür. Burada sağlıklı beslenme ve aşırıya kaçmamada çok önemlidir. Biz müslümanlar allahın helal kıldığı gıdaları aşırıya kaçmadan alırız.

“ Yiyiniz, içiniz fakat israf etmeyiniz” AraF 31 Ayeti bize yol gösteriyor.

Sevgili peygamberimizde sağlıklı ve dengeli beslenmemiz gerektiğini emreder. Şişmanlığın ise gerek psikoloji gerekse fiziksel olarak bazı sıkıntılar yaptığını biliyoruz.

Bundan dolayı peygamberimiz şöyle der.

İnsanlar karınlarından daha tehlikeli ve zararlı bir kap doldurmuşlardır.

İnsanoğlunu kendisini sağlıklı bir şekilde ayakta tutacak kadar yemek yeter. Fakat yenmesi gerekiyorsa bu durumda midenin üçte birini yemeğe , üçte birini içeceğe, üçte birini de boş bırakmak gerekir.

Yemeğe başlamadan önce Allah'ın adını anmak, yemekten sonra Allah'a hamd etmek gerekir.

Yemeğe başlamadan önce ellerimizi güzelce yıkamalıyız. Sofraya oturunca da önce **BESMELE** çekmeli ve sağ elimizle önümüzden yemeliyiz. Ömer ibn selemle anlatıyor: Ben küçük bir çocuktum. Yemek yerken elim, kabin bir o tarafına bir bu tarafına gidiyordu.

Resulullah s.a.v. bana şöyle dedi:

Ufaklık **BİSMİLLAH** de ve sağ elinle önünden ye işte bundan sonra yemeğimi hep Rasulullah ın dediği gibi yedim.

Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

sizden biriniz sofrada ALLAH'ı zikretmeyi unutursa şöyle desin:

Başından sonundan Allah'ın adıyla.

Yemek yedikten su içtikten sonra, Resulullahın okuduğu şu duayı okumamız güzel bir alışkanlık olur: **Bizi doyuran, suya kandıran, yiyip içtiklerimizi sağlayan ve sindirdiklerimiz dışarı atmamız için yol açan Allah a hamd olsun.**

HİÇBİR GIDANIN KUSURLU OLDUĞUNUN SÖYLEMEMELİYİZ.

Bir müslüman yemek yemek üzere sofraya oturduğunda kendisine ikram edilen gıdalar için kusur saymamalıdır bize yakışan şudur. İkrâm edilen yemek hoşumuza giderse yemek: İştahımız yoksa bırakmak.

Peygamberimiz bu konuda bize örnek her zamanınki gibi "peygamberimiz hiçbir yemeğin eksiklerinden, kusurlarından söz etmemiştir. O eğer iştahı varsa yemeği yer. yoksa hiçbir şey söylemeden bırakırdı.

YEDİĞİMİZ İÇTİĞİMİZ KAPTA HIÇBİR ŞEY BIRAKMAMALIZ.

Rasullullah ellerini güzelce yıkadıktan sonra, eliyle yemek yiyecek olursa, yemeğin ardından parmaklarını yalardı.

Peygamberimiz şöyle buyurur.

İçinizden biri yemeğinde parmaklarını yalamadıkça ellerini silmesin çünkü bereketin yemeğin neresinde olduğunu bilemez.

Rasullullah evinde olamayan gıdayı istemez ve var olanı da reddetmezdi. O eti yenen hayvanların budunu tirit yemeğini, peyniri, balı, tatlıyı ve hurmayı severdi. Hatta hurma hakkında şöyle buyurmuştur.

İçinde hurma olmayan evin ahalişi aç demektir.

Ancak soğan ve sarımsaktan hoşlanmazdı. Peygamberimiz meleklerle konuştuğu zaman soğan ve sarımsakğın rahatsız olmasınlar diye yemezdi.

TELEFONLA KONUŞMA ÂDABI

1-Telefon numarasını iyice gördükten sonra tuşlamalı. Yanlış numara çevirmemek, başkalarını rahatsız etmemek için aranılan numara güzelce okunmalı.

2-Karşıdan "buyrun" veya "efendim" gibi cevap geldiğinde önce telefon açan kendisini tanıtmalıdır. Kendisini tanıttıktan sonra görüşmek istediği şahsı sormalı. Eğer telefonu açan o değilse nazik bir ifade ile onunla görüşmek istediğini söylemelidir.

**AFFEDERSİNİZ, ONUNLA GÖRÜŞEBİLİR MİYİM?
DİYEREK ARADIĞI KİMSE İLE GÖRÜŞMEYİ İSTEMELİDİR.**

3- Görüşmek istediği kimse ile önce selâm vererek söze başlamalıdır. hâl-hatır sorduktan sonra asıl arama sebebini söylemelidir.

4- Konuşma esnasında gayet ciddi ve edeb dairesinde konuşmalı. laubali şekilde veya kahkaha ile gülmek uygun değildir. çünkü o konuştuğu kimsenin ruhî hâllerini bilmediği için hatalı duruma ,düşebilir. onun dertli mi, sevinçli mi olduğunu bilmediği için ciddiyet içinde meramını anlatmalıdır.

5- Konuşmada bir mahremiyet durum var ise onu karşısındaki insana hissettirmek için yanında bir başkasının olup olmadığını öğrenmek maksadıyla: müsait misiniz? diye sormalı.

6- Telefon etmek maksadını az ve öz şekilde, anlaşılır bir dil ile dile getirmelidir. Devamlı olarak kendisinin konuşmaması ve karşısındakine de fırsat vermesi gerekir.

7- Konuşma bitince dinlediği için teşekkür etmeli ve iyi dileklerle telefonu kapamalıdır.

8- Telefon zili çaldığında cevap vermek durumunda olan kişi de telefona:

- "BUYRUN" VEYA:
- EFENDİM, DİYE TELEFONU AÇMALIDIR.

9- Telefon konuşmalarında güzel cümleler ve selâm ifadesi kullanılmalıdır. "alo" diye basit bir kelime asla kullanılmamalıdır.

ÇÜNKÜ "ALO" NUN BELİRLİ BİR ANLAMI YOKTUR. TELEFONU İCAD EDENİN SEVGİLİSİNİN isminin ilk harfleri olan alo yu kullanmaya kimsenin ihtiyacı yoktur. Telefon ahizesi kaldırıldığında en güzel bir eda ile selâm vermenin değerine hiçbir kelime denk olamaz.

10- Telefonda konuşurken fazla yüksek sesle konuşmak ne kadar uygun değilse kısık sesle konuşmak da uygun değildir. konuşurken el kol işaretleri yapmanın da hiçbir faydası yoktur.

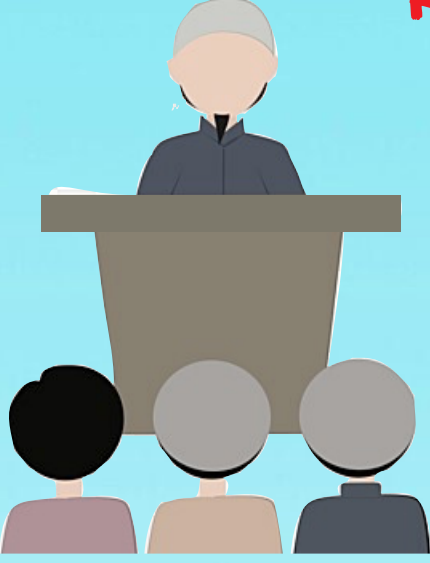
11- Telefonda konuşurken kahkaha ile gülmemelidir.

12- Telefonu ilk kim açmışsa o kapatmadan karşı sındakinin telefonu kapatması uygun değildir.

13- Sabahın erken vaktinde gecenin geç saatlerinde, önemli bir konu olmadığı takdirde telefon edilmez.

KONUŞMA VE DİNLEME ÂDABI

İnsanlar birbirleriyle konuşarak tanışır anlaşır ve anlaşma yoluna giderler. dini-miz insanları güzel bir biçimde konuşmaya teşvik eder. nitekim yüce ALLAH şöyle buyurmaktadır:

“(Ey muhammed) kullarıma söyle en güzel olanı söylesinler çünkü şeytan aralarını bozar şüphesiz şeytan insan için apaçık bir düşmandır”

Müminin sahip olması gereken özelliklerden birisi diline hâkim olmasıdır Rabbimiz bunu şu şekilde beyan etmektedir:

“Gerçekten müminler kurtuluşa ermiştir onlar ki namazlarında huşû içindedirler boş ve yararsız sözlerden yüz çevirirler zekatı verir iffetlerini korurlar...”

O halde lüzumsuz şeyler konuşmamalıdır daima meşru ve makul şeyler konuşmalı kötü söz ve davranışlardan sakınmalıdır. Sevgili peygamberimiz de

“Mümin; insanları kötüleyen lanetleyen kötü söz ve davranış sergileyen kimse değildir” Şeklinde buyurmuş ve kırıci

sözlerden bizleri men etmiştir Konuşurken yalandan ve dedikodudan sakınmak gerekir unutulmamalıdır ki her konuştuğumuz söz kaydedilmektedir.

Konuşmalarda önemli olan noktalardan birisi de beden dilidir buna göre konuşma esnasında bedenimizi olumlu bir biçimde kullanmalıyız özellikle birisiyle konuşurken başka tarafa bakmamalı ses tonumuzla karşımızdakini rahatsız etmemeliyiz nitekim peygamberimizin de çevresindekilere bu şekilde hitap ettiğini rabbimiz şöyle vurgulamaktadır:

“sen onlara Allah`ın rahmetinden dolayı yumuşak davrandın eğer kaba ve katı kalpli olsaydın onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi artık onları sen bağışla onlar için Allah’tan mağfaret dile (yapacağın) işlerde onlara da danış eğer azmedersen Allah`a dayan muhakkak ki Allah kendine dayanıp güvenenleri sever”

Konuşurken hoşgörü ve tebessümü elden bırakmamalı ağır ve kırıcı sözler sarf etmemeliyiz bir müslümana yakışmayacak konuşmalardan uzak durmalıyız söyleyeceğimiz sözün sonunu düşünmeliyiz konuşanı dinlemeli sözünü kesmemeliyiz özellikle büyüklerin yanında yüksek sesle ve bağırarak konuşmamalıyız

Dilimize yabancı olan kelimeleri kullanmaya özenmemeliyiz zira dil kültürü de beraberinde getirmektedir dil yabancılaştıkça kültürümüz de bundan olumsuz etkilenmektedir

Konuşmak kadar dinlemek de önemlidir zira başkalarını ikna etmenin en iyi yolu onları dinlemektir güzelce dinlemek insana kendisini ölçme ve değerlendirme fırsatı verir ancak dinlemeyi öğrenen insanlar yapılan konuşmalardan faydalanırlar bu nedenle konuşmayı değil dinlemeyi tercih etmek çoğu zaman bizi kazançlı çıkarır sevgili peygamberimiz şöyle buyurmaktadır:

“Allah’a ve ahiret gününe inanan ya hayır söylesin ya da sussun”

MESCİDİN ÖNEMİ VE ÂDABI

Allah Teâlâ sadece bu ümmete mahsus olarak yeryüzünü temiz ve 'mescid' kılmıştır.

Bir hadisi şerifte şöyle buyrulur:

“Hiçbir gölgenin bulunmadığı o günde Allah Tealanın 7 sınıf insanı kendi gölgesinde barındırdığı bir sınıfta

“Kalbi mescidlere bağlı müslüman,” olacaktır.

(Buhâri, Ezan 36, Zekât 16, Rikak 24, Hudûd 19; Müslim, Zekât 91. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 53; Nesâî, Kudât 2)

Mescide girildiğinde Tahiyyet'ül Mescid Namazı kılınmalıdır.

Ebû Katâde (r.a.)'den rivayetlerinde

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Sizden biriniz mescide geldiği zaman oturmadan Önce iki rek'at namaz kılın.”

Ayrıca mescide girerken ve çıkarken Rasûlullah efendimizin özel duaları vardır.

örnek

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

Mescide girerken “Ey Rabbim! Bana rahmetinin kapılarını aç!” desin. (Ebû Dâvud, Salât, 18/465)

Çıkarken Ey Rabbim! Beni şeytandan koru” desin.

(İbn Mâce, Mesâcid, 13)

SELAM VERME ÂDABI

Peygamberimizin bize öğrettiği bir başka adap ise selamlaşma. İki müslüman yolda karşılaşır veya misafirlığe gidildiği zaman bir işyerine gidildiği zaman bir birleriyle selamlaşırlar.

Selamı vermek sünnettir. Almak ise farzdır.

السلام عليكم

SELAMIN ŞEKLİ

selamı veren: es selam aleyküm ve rahmetullahi ve berekatuhu

SELAMI ALAN Ve aleykumes selamu ve rahmetullahi ve berakatuhu şeklindedir.

selamı ayakta olan oturana az olanda çok olanlara verir.

KARŞILAŞMA ÂDABI

peygamberimiz şöyle buyuruyor. Birbirleriyle karşılaşır da birbirinin elini sıkmayan iki müslüman yoktur ki, birbirlerinden ayrılmadan önce günahları bağışlanmış olmasın.

Yolda yürürken karşılaşan müslümanlar için peygamberimizin bu yurduğu gibi sevap vardır. Bizlerde yürürken müslüman birini gördüğümüzde onunla tokalaşırınız. Yalnız kadınlarla tokalaşmak haramdır.

و عليكم السلام

MİSAFİRLİK ÂDABI

Biri bizi davet ettiğinde onun davetine icabet etmek gerekir.

Çünkü peygamberimiz bize şöyle buyurur.

Müslümanın müslüman üzerindeki haklarını beş tanedir.

- 1)- Selamı almak,
- 2)- Hasta ziyareti etmek,
- 3)- Cenazelere gitmek,
- 4)- Davete icabet etmek,
- 5)- Aksırana ALLAH a hamdederse rahmet dilemek.

Bizler birini davet ettiğimizde misafirimize ikram da bulmamız gerekir. Büyüklere ve sağdakilerine öncelik tanınmalıdır. misafirleri iyi karşılamak gerekir. Biri bizi davet ederse içeriye izin alarak girmeliyiz.

Eğer yemek yenilirse misafir ev sahibine yemekten sonra dua okuması güzel bir harekettir.

örnek: Hz peygamberin şu duası

“Allah’ım bana yedirene sen de yedir. Bana içirene sende içir.”

Misafiri yolculamak için kapıya kadar onunla beraber çıkmak gerekir. Gerçek misafir perverlik bu şekilde olur.

TUVALET ÂDABI

Çocuklar Tuvalet Âdabı şunlardır

- 1- Sol ayak ile girmek ve sağ ayak ile çıkmak.
- 2- Allah isminin yazılı olduğu bir şeyi taşımamak.
- 3- Tuvalet ihtiyacını giderme esnasında ağırlığı sol tarafa vermek.
- 4- Tuvalet ihtiyacını giderme esnasında kibleye karşı dönme mek veya arka çevirmemek.
- 5- Sahrada, insanlardan uzaklaşarak tuvalet ihtiyacını gidermek.
- 6- Durgun suda idrar yapmamak.
- 7- Hayvan ve haşarat deliklerine, rüzgar cihetine, halkın toplandığı yerlerde, meyveli ağacın altına ve yol üzerine tuvalet ihtiyacını gidermemek.
- 8- Zorunlu olmadıkça tuvalet ihtiyacını giderme esnasında konuşmamak.

2. BÖLÜM FIKIH DERSLERİ

FIKHİ KAVRAMLAR !

1)-HARAM: Yapılması kesinlikle yasak olup, yapılırsa ceza gerektiren amellerdir. Örnek: İçki içmek, Yalan söylemek, Kumar oynamak, Anne Babaya karşı gelmek gibi

2)-FARZ: Müslümanların kesinlikle yapması gereken amellerdir. Örnek: Namaz kılmak, Oruç tutmak, İslamı Öğrenmek gibi.

Bu da iki kısma ayrılır;

Farz-ı ayn: Mükellef olan her Müslüman üzerine farz olan amellerdir. 5 Vakit namaz, Ramazan orucu

Farz-ı Kifaye: Bazı Müslümanların yapması ile diğer bütün Müslümanlardan sorumluluğu kalkan amellerdir. Cenaze Namazı, İlim Öğrenme, Allah yolunda Cihad gibi.

3)-MEKRUH: Yapıldığında bir cezası olmayan ama aynı zamanda çirkin şeylerdir. Örnek: Yere Tükürmek, Kahkaha atarak gülmek, Çok Oyun oynamak gibi.

4)-MÜSTEHAAP: Yapıldığında kişiye sevap getirip, terk edildiğinde herhangi bir cezası olmayan amellerdir. Örnek: Kuşluk Namazı, Pazartesi Perşembe Oruçları, Sadaka vermek gibi.

5)-SÜNNET: Rasulullah(sallallahualeyhivesellem) efendimizin konuşmaları ve filleri(yani yaptıkları) demektir. Mesela; Namaz kılışı, abdest alışısı, Misvak kullanışı, Gülmesi, Konuşması, Zikirleri gibi.

Sünnet iki kısma ayrılır;

-Müekked Sünnet: Efendimizin sürekli yapıp ta bırakmadığı amellerdir. Teheccüd Namazı, Kuşluk Namazı, Ayın 13, 14 ve 15. Günlerinde oruç tutması gibi.

-Gayrı Müekked Sünnet: Efendimizin arada bir yaptığı amellerdir. İkinci namazının sünneti, gibi.

TAHARET

Temizlik ancak su ile mümkün olacaktır.
Suyun da üç tane vasfı vardır; kokusu, rengi ve tadı.

Pekala hangi sular ile temizlik yapabiliriz?

Şunlar ile;

**Deniz suyu, kar suyu,
dolu suyu, yağmur suyu,
musluk suyu, kuyu suyu gibi.**

Bu sular ile abdest alabiliriz veya pis olan bir şeyleri yıkayabiliriz.

Ama bazı sular vardır ki onlar ile pis bir şeyleri
temizleyebiliriz ama abdest alamayız!

Mesela sirke suyu,
meyve suyu, ağaçların kendi içinden çıkan sular gibi
(kaktüs ağacının suyu vardır ve zehirlidir!)

ÇOCUKLAR!

Eğer bir suya pis olan bir şey düşer ve
en az yukarıdaki üç vasıftan birisi değişir ise
o zaman o su pis olur.

Mesela suya çiş damlasa o su pis olur!

Birde bazı şeyler suya karışsa ve üç vasıfta ortadan
kalksa o zaman yine o su ile abdest alınamaz!

ABDEST

Abdest niçin alırız

Abdestin şart olduğu ibadetlerimizi yapabilmek için!
Mesela; namaz kılmak gibi..

Abdestin Farz Olmasının Şartları

Akıllı olmak, bülüğ çağına girmiş olmak ve Müslüman olmak.

Abdestin Sihhatinin Şartları

Abdestin doğru olması için temiz suyun, cildin her yerine temas etmesi ve bir de mum, boya ve yağ gibi suyun vücuda ulaşmasına engel olan şeylerin giderilmesi şarttır.

Abdestin Farzları

1)-NİYET

2)-YÜZÜ YIKAMAK

3)-DİRSEKLERLE BERABER KOLLARI YIKAMAK

4)-BAŞI MESH ETMEK

5)-AYAKLARI TOPUKLARLA BİRLİKTE YIKAMAK

6)-SIRASINA GÖRE YAPMAK

Rasûlullah (sallallahu aleyhi vesellem)

söyle buyurmuştur

“Temizlik yani her türlü günah ve pisliklerden arınmak; imanın yarısıdır.

ABDESTİN SÜNNETLERİ

- 1- Misvak kullanmak
- 2- Abdeste başlarken besmele çekmek. Besmele baş langıçta terk edilirse abdest esnasında çekilmelidir.
- 3- Elleri bileklere kadar yıkamak
- 4- Mazmaza ve istinşak
- 5- Mesh ve yıkamaları üçer defa yapmak
- 6- Başın tümünü ve kulakların iç ve dışını ayrı ayrı su ile mesh etmek. Sarığı kaldırmak zor ise, farz olan mesh yapıldıktan sonra sarığın tamamını mesh etmek yeterlidir.
- 7- Azaları yıkarken önce sağ sonra sol azayı yıkamak.
- 8- Muvalat: Bu abdest organlarından birinin suyu henüz kurumadan diğerini yıkamaktır
- 9- Başkasından yardım istememek.

ABDESTİ BOZAN DURUMLAR

- 1.Ön ve arkadan çıkan her şey. (Bevletmek, büyük abdest bozmak, Arkadan çıkan yel.)
2. Uyku İdrakin kaybolduğu, oturağın ise yere yerleşmediği durumdaki uyku, abdesti bozar
3. Aklın gitmesi de abdesti bozar, ister delilik, bayılmak ve sarhoşluk şeklinde isterse de ilâçla olsun durum aynıdır. Deliliğin azı veya çoğu da fark etmez.

GUSÜL (BOY ABDESTİ)

Guslün manası, bütün bedeni suyla yıkamaktır. Allahu Tealanın yaratması gereği insan büyüdükçe halleri değişir. Mesela sesi kalınlaşır, boyu uzar, sakalları çıkar ve-
sair. İşte bu mevzulardan biride nesillerin devam etmesi için Rabbimizin, yaşımız geldiğinde bizim neslimizi devam etmesi için vücudumuzdan “meni” denilen bir sıvı çıkar. Bu sıvı insan neslinin devamı için bizlere bahş edilmiştir. İşte bu sebepten dolayı bu” meni” sıvısının çıkması ile gusül almamız farzdır. Kendisine gusül gereken kişiye de “cünüp” denilir.

Cünüp Olana Haram Olan Şeyler; Şunlar cünüp olana haramdır:

1. Namaz kılmak.
2. Ka'be'yi tavaf etmek.
3. Mushafa dokunmak ve onu taşımak
4. Kuranı Okumak.

TEYEMMÜM

“Abdest veya gusül almanız gereken böyle durumlarda su bulamazsanız, o zaman temiz toprağa ellerinizi sürüp onunla yüzlerinizi ve dirseklere kadar kollarınızı meshedin”

(Maide/6)

Teyemmüm suyun olmadığı veya bulunamadığı yerlerde namaz ve benzeri ibadetleri yapmak niyeti ile elleri ve yüzü mesh etmek için temiz toprağa mesh yapmaktır.

Teyemmümün Yapılışı

Teyemmüm edenin önce niyet etmesi gerekir. Sonra besmele çeker. Ellerini temiz toprağa vurur, yüzünü ve bileklere kadar ellerini mesh eder.

Teyemmümü Bozan Şeyler

Abdesti bozan şeyler teyemmümü de bozar.

NAMAZ

**Namaz tekbir
ile başlayıp,
selâm ile son bulan,
belli fiil ve sözleri
içine alan bir
ibadettir.**

NAMAZIN İSLÂM'DAKİ YERİ

Vücutta başın yeri nasıl önemli ise İslâm'da da namazın, başka hiçbir ibadete denk olmayan çok önemli bir yeri vardır. O dinin direğidir ve onsuz din ayakta durmaz.

Namazı olmayan dinin direğini yıkmış ve cehennemliklerden olmuştur.

Rasûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur

“İşin başı islâm, İslâm'ın direği namaz, en zirvesi ise Allah yolunda cihaddır.”

Namaz, miraç gecesi, Allah Teâlâ'nın vasıtasız olarak konuştuğu Rasûlüne yüklediği ibadetlerin ilkidir.

“Gerçekten namaz, kötü isten ve hayasızlıktan alıkor. Muhakkak ki Allah'ı zikretmek ise daha büyüktür.”Ankebut 45

“Küfür ve masiyetien temizlenen gerçekten kurtulmuştur. Ve Rabbin ismini anıp namaz kılan da kurtulmuş tur.”(A'la/ 15)

“Bana ibadet et ve beni anmak için namaz kıl.”(Taha/14).

“Bir de sabır ve namazla Allah'tan yardım isteyin.”(Bakara/153)

“De ki şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir. O'nun ortağı yoktur. Ben bununla emrolundum ve ben müslüman olanların ilkiyim.”(En'am/162-163)

“Muhakkak mü'minler zafer bulmuştur. Mü'minler ki namazlarında tevazu ve korku sahibidirler. Onlar ki namazlarını gereği üzere devamlı kılarlar, işte bu vasıfları toplayanlar varis olanlardır, ki onlar firdevs cennetine varis olacaklardır. Onlar orada ebedî olarak kalacaklardır.”(Müminun/1-11)

FARZLARIN SAYISI

“Ubeyde şöyle dedi: Rasûlüllah’dan şöyle dediğini işittim

“Allah Teâlâ kullarına beş vakit namazı farz kılmıştır.

Kim bunlardan hepsini yapar bunların haklarını küçümsemeye-
rek hiçbir şey noksan etmezse, Allah’ın onu cennete koymasına
Allah katında onun bir ahdi vardır. Kim de bunları eda etmezse

Allah katından onun bir ahdi yoktur.

Dilerse ona azab eder, dilerse af eder.”

NAMAZIN VAKİTLERİ

**“Şüphesiz namaz belirli vakitlerde
mü’minler üzerine farz kılınmıştır.”
(Nisa/103)**

**Abdullah bin Amr’dan rivayeten Rasû-
lüllah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle
buyurmuştur: “Öğlenin vakti, güneş
batı tarafına kayınca başlar. İkinci
vakti girmeden önce, kişinin gölgesi,
boyu gibi oluncaya kadar devam eder.
İkindinin vakti güneş sararuncaya
kadardır. Akşamın vakti şafak
kayboluncaya kadardır. Yatsının vakti
gece yarısına kadardır. Sabahın vakti
fecrin doğmasından güneş doğuncaya
kadardır. Güneş doğdumu namazı
bırak. Çünkü güneş şeytanın
boynuzları arasından doğar.”
(Hadisi Müslim rivayet etmiştir.)**

UYKU VE UNUTMAK SEBEBİ İLE NAMAZI TERKETMEK

Bir kimse uyku ve unutmak sebebiyle namazı terkederse, hatırladığı zaman o namazı kılar. Ebû Katâde'nin rivayet ettiği hadise göre, o şöyle demiştir

“Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’e uyku sebebiyle namazı terkeden hakkında sorulduğunda şöyle buyurmuştur:

“Uyku sebebiyle namazı terketmek kusur sayılmaz. Kusur ancak uyanık iken terketmektir. Sizden biriniz bir namazı unutursa veya uykuda kalırsa hatırladığı zaman onu kılsın.”

(Nesâî, Tirmizî, hadisin sahih olduğunu söylemiştir.)

Enes’den rivayeten, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: “Kim namazı unutursa hatırladığı zaman kılsın. Unutulan namazın kefareti onu kılmaktır.” (Hadisi Buharı ve Müslim rivayet etmiştir.)

NAMAZ KILINMASI NEHYEDİLEN VAKİTLER

Ebû Saîd’den rivayeten Nebi aleyhisselam şöyle buyurmuştur: “İkinci namazından sonra güneş batıncaya kadar namaz kılınmaz. Sabah namazından sonra güneş doğuncaya kadar da namaz kılınmaz.”

(Hadisi Buharı ve Müslim rivayet etmiştir)

EZAN

Ezan, hususi lafızlarla namaz vaktinin girdiğini duyurmaktır. Ezan, cemaate çağırmak ve islâm esaslarını yaymak içindir.

Ebû Hureyre (r.a.)'den yapılan rivayete göre Rasûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem:

“İnsanlar ezandaki ve birinci saftaki fazileti bilselerdi kur'a çekmekten başka bir yol bulamasalar kur'a çekerlerdi. Öğle namazına erken gitmekteki sevabı bilselerdi yarış yaparlardı. Yatsı ve sabah namazındaki fazileti

bilselerdi sürünerek dahi olsa namazlara gelirlerdi.” buyurmuştur. (Hadisi Buharî ve diğerleri rivayet etmiştir.)

اللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ

أَشْهَدُ (أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)
أَشْهَدُ (أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)

أَشْهَدُ (أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ)
أَشْهَدُ (أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ)

حَتَّى عَلَى الصَّلَاةِ
حَتَّى عَلَى الصَّلَاةِ

حَتَّى عَلَى الْقَلَاخِ
حَتَّى عَلَى الْقَلَاخِ

اللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

KAMET

“Allahu ekber (dört kerre),
Eşhedü en lâ ilahe illallah (iki kerre),
Eşhedü enne Muhammeden Rasûlüllah (iki kerre),
Hayye ale’s-salâh (iki kerre),
Hayye ale’l-felâh (iki kerre),
Kad kâmeti’s-salâh (iki kerre),
Allahu ekber (iki kerre),
Lâ ilahe illallah (bir kerre).”

(Hadisi Buharî, Müslim, Ebû Dâvûd, Tirmizî, Nesâî rivayet etmiş, Tirmizî hadisin sahih olduğunu söylemiştir.)

اللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ

أَشْهَدُ (أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)
أَشْهَدُ (أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)

أَشْهَدُ (أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ)
أَشْهَدُ (أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ)

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ
قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

اللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

NAMAZIN ŞARTLARI

1. Vaktin Girdiğini Bilmek
2. Büyük ve Küçük Abdest Bozduktan Sonra Temizlik
3. Bedeni, Elbiseyi ve Namaz Kılacağı Yeri Görülen Pisliklerden Temizlemek
4. Avret Yerlerini Örtmek
5. Kibleye Dönmek

NAMAZIN FARZLARI

- 1) Niyet: Hangi namazı kılacağını kalpte bilmek
- 2) İftitah Tekbiri: **Ali (r.a.)'nin rivayet ettiği hadise göre, Rasûlullah aleyhisselam şöyle buyurmuştur:**
★ **“Namazın anahtarı temizlik, başlangıcı tekbir, bitişi ise selamdır.”** (Hadisi Şafî, Ahmed, Ebû Dâvûd, İbn Mâce Tirmizî rivayet etmiş, Tirmizî)
- 3) Farz Namazda Ayakta Durmak.
- 4) Farz ve Naflelerin Her Rek'atinde Fatiha Okumak :
Bir hadisi şerifte şöyle buyurulmuştur
“Fatihası olmayanın namazı yoktur”
- 5) Rûku'
- 6) Secde
- 7) Son Oturuş ve Son Oturuşta “Et-tehiyyâtü” Okuma
- 8) Namazdan Selamla Çıkmak

NAMAZIN SÜNNETLERİ

- 1) Elleri Kaldırmak
- 2) Sağ Eli Sol El Üzerine Koymak
- 3) Yönelme ve Açış Duası:

Ebû Hüreyre (r.a.)'den rivayeten, o şöyle demiştir:

“Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem namazda tekbir aldığı zaman kırâet'den önce birazcık susardı. 'Anam babam sana feda olsun ya Rasûlallah! Tekbirle kırâet arasındaki susman da ne diyorsun?' dedim. Buyurdular ki “Allahım doğu ile batıyı uzaklaştırdığın gibi, günahlarım ile benim aramı ayır. Allahım beyaz elbiseyi kirden temizlediğin gibi hatalarımı temizle.

Allahım kar, su ve dolu ile hatalardan beni yıka.”

(Buharî, Müslim, Ebû Davûd, Nesâî,)

- 4) Eûzü Çekmek
- 5) “Âmin” Demek
- 6) Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e Salavât Okumak
- 7) Selâmdan Sonra Zikir ve Dualar

NAFİLE NAMAZLAR

1. Mutlak Nafile: Bunlar yasak vakitlerin dışında her zaman kılınan namazlardır. Mesela sabah namazı hariç her ezan okunduktan sonra veya her abdest aldıktan sonra ikişer rekat namaz kılmak gibi.(sabah namazında sadece ilk iki rekat nafile yani sünnet namaz kılınır başka kılınmaz!)

2. Muayyen Nafile: Bunlarda Peygamber Efendimizin(sallallahu aleyhivesellem) her zaman kıldığı namazlardır.

3. Sabah Namazı Sünneti: Aişe (r.a.)'nin, sabah namazından önceki iki rek'at hakkında yaptığı rivayette Rasûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem buyurmuştur ki: "O iki rek'at bana bütün dünyadan daha sevimlidir." (Hadîsi Müslim, Ahmed, Tirmizî rivayet etmiştir.)

4.Öğle Namazı Sünnetleri: "Âişe annemiz, Rasûlüllah'ın öğle namazı hakkında şöyle demiştir: 'Öğleden önce dört rek'at, sonra iki rek'al kılardı' şeklinde cevap verdi." (Hadisi Müslim, Ahmed ve diğerleri rivayet etmiştir.)

5.Akşamın Sünneti: İbn Ömer'den daha önce geçen rivayete göre: "Rasûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem bu iki rek'at namazı terk etmezdi.

Not: İkinci namazı ile ilgili sünnet yani nafile namaz gayri müekkeddir. Farzdan önce kılınan bu namaz ara sıra kılınmalıdır. Efendimiz bu namaz hakkında şöyle buyurmuştur “Bu namazı kılana Allah rahmet etsin”. İkişer rekât olarak toplamda dört rekât kılınabilir.

Yatsı namazının farzdan önce herhangi bir sünnet yani nafile namazı yoktur!

VİTİR: Rasûlüllah sallialahu aleyhi ve sellem’in önem verdiği ve teşvik ettiği müekked bir sünnettir.

Ali (r.a.)’den rivayeten o şöyle demiştir:

‘Vitr, farz namazlar gibi gerekli bir namaz değildir.

Fakat Rasûlüllah vitir kılmış ve şöyle buyurmuştur:

“Ey Kur’ân ehli ‘vitr namazı’ kılınız. Muhakkak Allah tek’dir ve tek’i sever.”

(Hadisi Ahmed, Ebû Dâvûd, Tirmizî, Nesâî, İbn Mâcc rivayet etmiştir.)

Vitr namazının vakti gecenin son vaktidir. Uyanma korkusu olan uyumadan da kılabilir.

Vitr namazını 3 rekât olarak kılmak en güzeldir.

Bu namazı kılarken Rasulullahın söylediğine göre

“Akşam namazına benzetmeyin”

buyurmuştur.

Öyleyse bu namazı önce iki rekât kılıp selam verilir daha sonra bir rekât kılıp selam verilir. Veyahut 3 rekât orta oturuş olmadan kılınır.

NAMAZ KILANIN, ÖNÜNE SÜTRE KOYMASI

Namaz kılanların, önünden geçenleri engellemek ve gözünün ileri bakmasına mâni olmak için önüne sütre koymaları müstchabdır.

Ebû Sa'îd hadisinde Rasûiullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Sizden biriniz namaz kılarken önüne sütre koysun. Ve ona yaklaşsın." (Hadisi Ebu Davud ve İbn Mâce rivayet etmiştir.)

NAMAZDA MUBAH OLAN ŞEYLER

- 1) Namazda ağlamak
- 2) İhtiyaç Halinde Sağa veya Sola Dönmek.
- 3) Namaz Kılanın Çocuğu Sirtına Alması ve Arkasına Bağlaması
- 4) imamın Yanlışını düzeltmek. Sesli kılan namazda imam yanlış yapar ise **"SUPHANALLAH"** diyerek uyarılır. Ayet unutursa ona hatırlatma yapılabilir.
- 5) Aksırdığında "Elhamdülillah" Demek
- 6) Özür sebebiyle elbisenin ucuna secde etmek

NAMAZIN MEKRUHLARI

- 1) İhtiyaç Olmadan Elbiseyle ve Bedenle Oynamak
- 2) Gözleri Yukarıya Dikmek
- 3) Gözleri Kapamak
- 4) Namazda Oyalayan Bir Şeye Bakmak
- 5) Abdesti Sıkışık Durumda iken ve Kalbi Meşgul Edecek Benzer Hallerde Namaz Kılmak
- 6) Uyku Galip Geldiği Zaman Namaz Kılmak
- 7) Mescidde Namaz için Hususi bir Yer Seçmek

NAMAZI BOZANLAR

- 1) Kasden Yemek ve içmek
- 2) Namazla İlgili Olmayarak Kasden Konuşmak
- 3) Özürsüz Kasden Bir Şartı veya Rükünü Terketmek
- 4) Kahkaha ile gülmek
- 5) Başka şeylerle uğraşmak (çok iş yapmak)

CUMA NAMAZI

Cuma namazı bütün Müslümanlar üzerine farz ayn dır.

Cum'anın farzı şunlardır; iki rek'at namaz ve hutbedir.

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor:

“Ey iman edenler cum'a günü namaz için ezan okunduğu zaman Allah'ın zikrine koşunuz. Alış verişi bırakınız. Eğer biliyorsanız bu sizin için daha hayırlıdır.” (Cuma/9)

BAYRAM NAMAHLARI

Müslümanların yılda Ramazan ve Kurban olmak üzere iki tane bayramı vardır. Bunların dışındakiler Müslümanların bayramı değildir. Allah Teala bu bayram günlerinde sevinelim, kucaklaşalım, küsler barışsın diye bizlere hediye etmiştir.

Bayram Namazı iki rek'at olmak üzere kılınır ve sonra hutbe dinlenir böylelikle namaz tamamlanır. Bayram Namazını kılmak ve hutbeyi dinlemek sünnettir. Namazı kıldıktan sonra tekbirler getirilir.

CENAZE NAMAZI

Cenaze namazını kılmak farz-ı kifayedir. Namaz kılınırken ayakta durulur ve dört defa tekbir getirilir daha sonra selam verilir. Birinci tekbirden sonra Fatiha okunur, ikinci tekbirden sonra Rasulullah(-sallallahualeyhivesellem)a salat ve selam okunur(salli barik duaları gibi), üçüncü tekbirden sonra ölüye dua edilir, dördüncü tekbir alınır daha sonra selam verilir.

ORUÇ

RAMAZAN ORUCU

Ramazan ayının orucu, Şaban ayını otuz güne tamamlamak veya ramazan hilâlini görmekle vacib olur. Hilâlin görülmesi, adil bir kimsenin hilâli gördüğünü söylemesi ile sabit olur, hilâli gören kişinin adalet sahibi olması şarttır. Hilâl köle ve kadının görmesiyle sabit olmaz. Adil bir kişinin şehadetiyle oruca başlanır da Ramazan ayı otuz güne tamamlandıktan sonra hilâl görülmezse bile bayram yapılır.

ORUCUN ŞARTLARI

Orucun sahih olmasının şartları şunlardır:

- 1- Oruca niyet etmek: Bütün ibadetlerin yeri kalp olduğu gibi oruçta böyledir. Sahura kalkmakta oruca niyettendir.
- 2- Orucun sahih olmasının ikinci şartı, orucu bozan şeylerden sakınmaktır. Yeme içmeden uzaklaşmak gibi.
- 3- Oruç tutan kişinin müslüman ve akıllı olması, gerekir.

ORUCU BOZAN DURUMLAR

- 1)Yeme içme
- 2)Bilerek kendisini kusturan
- 3)Orucu bozmaya niyet etmek
- 4)Vitamin içerikli iğneler
- 5)Doyurucu serumlar
- 6)Kan Almak

Orucu Bozmayan Durumlar

- 1)Unutarak Yeme içme
- 2)Kan vermek
- 3)İğne Yapmak (sadece ilaç olacak)
- 4)Kendiliğinden gelen kusuntu
- 5)Duş Almak (Ağıza burna su girmeden!)
- 6)Göze burna kulağa damla damlatmak
- 7)Misvak Kullanmak
- 8)Koku sürünmek
- 9)Balgamı yutmak (Tabi yutmamak daha güzeldir)

İTİKAF

Bir müslümanın günde 5 vakit namaz kılınan mescide kendisini dünyadan uzak tutarak ibadet etmesidir. Bu amel Efendimizin müekked sünnetidir. Efendimiz, Ramazan ayının son 10 gününde mescide geçirir ve sürekli ibadet yapardı. Bayram namazını kılar o şekilde itikafı çıkarırdı. İtikaf sünnet olan bir ameldir. Her mescide girildiğinde itikaf niyeti ile girersek inşallah sevabını Rabbimiz nasip eder.

ÇOCUKLAR İÇİN

ÂDAB VE İLMİHAL

Hamd alemlerin rabbi olan ALLAH subhanehu ve teala'yadır.
Selat ve selam onun resülü Muhammed aleyhiselatu vesselama olsun.

Bu eser Fecr mescidi tarafında düzenlenmiştir.
kopyalanmasında bir sakınca yoktur.

HAZIRLAYAN

Safvan MUHLİS

TAHSİS VE SON OKUMA

Halid EYMEN & ZEYD ENFAL

KAPAK DİZGİ TASARIM

Selman SAMATYALI

İLETİŞİM:

fecrdergisi.com

ADRES

Ali baba mah. gözde apt.altı no 18

KARAKÖPRÜ/ŞANLIURFA

2022

**FECR
MESCIDİ**

www.fecrdergisi.com